

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-266 /5143

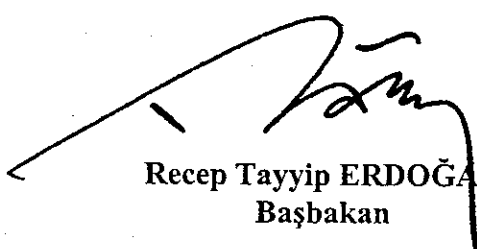
Ankara

02/11/2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 25/10/2004 tarihinde kararlaştırılan "190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

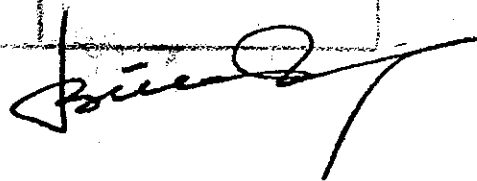
Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tanı Konu.	Adalet
Eyes Konu.	Plan ve Bütçe
Tarih	9.11.2004 1/825
B. M. M.	88 K.D.B. 15/15

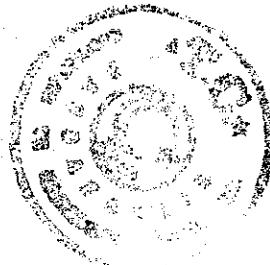
GENEL GEREKÇE

13/12/1983 tarih ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkındaki Kanun Hükmündeki Kararnamenin 6 ncı maddesinde, bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamında kalan mahalli idareler dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarının kadrolarının kanunla ihdas edileceği hükme bağlanmıştır.

Söz konusu Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ve 8 inci maddelerine göre Bakanlar Kurulunun 25/4/1984 tarih ve 84/8029 sayılı Kararı ile yürürlüğe konulan "Kadro İhdası, Serbest Bırakma ve Kadro Değişikliği ile Kadroların Kullanım Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik" in 6 ncı maddesi ile, kalkınma plânı ve yıllık programlar ile iş programlarına dayanılarak yapılan iş analizleri sonucunda kadro değişikliği ve tutulan kadrolardan serbest bırakma yoluyla kadro sağlanamaması hâlinde ihtiyaç duyulan gerekli insan gücünün sağlanabilmesi amacıyla kadro ihdas edilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilâtında hizmet genişlemesinin ortaya çıkardığı kadro ihtiyacının karşılanması amacıyla yeni hâkim ve savcı ile adalet personeli kadrosunun ihdas edilmesi gerekmektedir. Öte yandan, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun 14/9/1981 tarihli ve 125 sayılı Kararı ile bir yıl içerisinde her mahkemenin türüne ve özelliğine göre bakabileceği dava sayısının asgarî ve azamî sınırı ile hâkim ve Cumhuriyet savcısı ile diğer personel yönünden iş durumuna göre tespit edilen standart kadro esas alındığında, mahkemelerin muhtelif unvanlarda kadro ihtiyacı olduğu anlaşılmıştır.

Adli yargıdaki mahkemeler ve personelin durumunu gösteren rakamların bir kısmını örnek vermek gerekirse; hâlen Türkiye genelinde 231 ağır ceza mahkemesi, 665 asliye ceza mahkemesi, 505 sulh ceza mahkemesi, 16 çocuk mahkemesi, 654 asliye hukuk mahkemesi, 491 sulh hukuk mahkemesi, 81 iş mahkemesi, 149 icra mahkemesi, 53 ticaret mahkemesi bulunmaktadır. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun, mahkemelerin bir yıl içerisinde bakabileceği asgarî ve azamî dava sayılarını baz alarak verdiği söz konusu ilke kararına göre, sırasıyla, 368 ağır ceza mahkemesi, 1047 asliye ceza mahkemesi, 497 sulh ceza mahkemesi, 76 çocuk mahkemesi, 1092 asliye hukuk mahkemesi, 359 sulh hukuk mahkemesi, 161 iş mahkemesi, 959 icra mahkemesi, 277 ticaret mahkemesi, ülke genelinde olması gereken mahkeme sayısıdır. Bir başka deyişle diğer mahkemelerle birlikte, Türkiye genelinde 2003 yılında 3703 mahkeme görev yapmaktadır. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun anılan kararı uyarınca iş durumuna göre toplam 6161 mahkemenin görev yapması gerekmektedir. Bu durumda Türkiye genelinde 2458 yeni mahkemenin kurulmasına ihtiyaç olduğu anlaşılmaktadır.

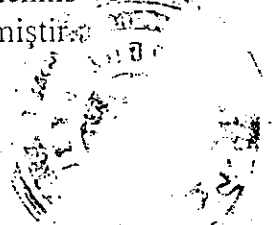
Mevcut mahkemelerde görev yapan hâkim sayısına da bakmak gerekirse, Türkiye genelinde hâlen 4303 hâkim mahkemelerde çalışmakta olup, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun İlke Kararı gereğince, mevcut iş durumuna göre 7603 hâkimin görev yapması gerekmektedir. 2003 yılı iş durumuna göre ihtiyaç duyulan hâkim sayısı 3300'dür. Hâkim ve savcı ihtiyacına paralel olarak, mevcut iş durumu itibariyle yeni personel ihtiyacı da doğmuştur.

İş yükü fazla olan adliyelerdeki mahkeme ve hâkim sayısı yönünden konuya bakmak gerekirse; Ankara Adliyesinde 148 mahkemede 201 hâkim ve 93 Cumhuriyet savcısı görev yapmakta olup, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kriterlerine göre 470 mahkemenin kurulması, 626 hâkim ve 207 Cumhuriyet savcısının görev yapması gerekmektedir. Bu duruma göre, Ankara Adliyesinde 2003 yılı için 322 yeni mahkemenin kurulması, 425 hâkim, 114 Cumhuriyet savcısı ile 986 zabıt katibinin ilave olarak atanmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Ayrıca, İstanbul'da Bakırköy Adliyesinde hâlen değişik 50 mahkemede 66 hâkim, 49 Cumhuriyet savcısı görev yapmakta iken, Yüksek Kurul kararına göre 146 mahkemenin kurulması, 208 hâkim ve 156 Cumhuriyet savcısının görev yapması gerekmektedir. 2003 yılı iş durumuna göre söz konusu adliyede 96 yeni mahkemeye, 142 hâkim ve 107 Cumhuriyet savcısına ihtiyaç bulunmaktadır.

Avrupa Birliği üye ülkelerinde görev yapan bir hâkimin bir yılda baktığı dava sayısı, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun söz konusu kararında Ülkemiz için tespit ettiği sayının çok altındadır. Bu konuda, bazı Avrupa Birliği ülkelerinin adli teşkilâtları açısından da örnekler vermek gerekirse, Almanya'da 20901 hâkim ve 5150 savcı, Belçika'da 1583 hâkim ve 774 savcı, İsveç'de 9317 hâkim, Portekiz'de 1551 hâkim ve 1176 savcı, Hollanda'da 1712 hâkim ve 450 savcı, İngiltere'de ise hukukçu ve hukukçu olmayan 28500 hâkim ile Kraliyet Soruşturma Bürosunda savcılık görevini üstlenen 7700 kişi çalışmaktadır. Söz konusu ülkelerin nüfuslarının ve mahkemelere intikal eden davaların azlığı dikkate alındığında, ülkemizdeki mahkemelerin ve görev yapan hâkim ve Cumhuriyet savcısı sayısının yeterli olmadığı görülmektedir.

Hâkim ve savcı kadrolarının yetersiz kalması, iki yıllık staj sürelerini bitiren hâkim ve savcı adaylarının mesleğe başlamalarının gecikmesine ve staj sürelerinin uzamasına yol açacaktır. Bu durum, yargıda insan kaynaklarının etkin kullanımının ve verimliliğin azalmasına sebebiyet verecektir.

190 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamenin 4 üncü maddesine göre düzenlenen (II) sayılı cetvele göre; Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığının hâlen 1 Başkan, 50 adalet başmüfettişi, 70 adalet müfettişi olmak üzere 121 kadrosu bulunmaktadır. Bugüne kadar aradan yirmi bir yıl geçtiği hâlde bu kadroya tenkis ve ihdas suretiyle ancak 20 adalet müfettişi ilâve yapılarak kadro 141'e yükseltilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddeyle, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde değişiklik yapılmak suretiyle Adalet Bakanlığı merkez ve taşra teşkilâtında hizmet genişlemesinin ortaya çıkardığı kadro ihtiyacının karşılanması amacıyla ihdas edilecek kadrolar gösterilmektedir.

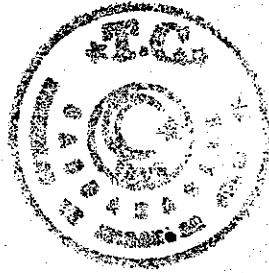
Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**190 SAYILI GENEL KADRO VE USULÜ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMENİN EKİ CETVELLERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TASARISI**

Madde 1- Adalet Bakanlığı merkez ve taşra teşkilâtında kullanılmak üzere, ilişik (1), (2) ve (3) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek, 13/12/1983 tarih ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli (II) ve (1) sayılı Cetvellerin ilgili bölümlerine eklenmiştir.

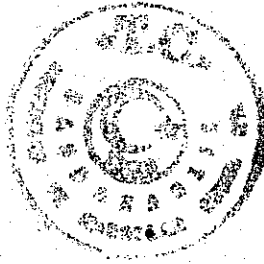

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : ADALET BAKANLIĞI
TEŞKİLÂTI : MERKEZ

(II) SAYILI CETVEL
İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLARIN
(MESLEK MENSUPLARI)

<u>SINIFI</u>	<u>U N V A N I</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>	<u>TUTULAN KADRO ADEDİ</u>	<u>TOPLAM</u>
	ADALET BAŞMÜFETTİŞİ	1	40	-	40
	ADALET MÜFETTİŞİ	1	25	-	25
	ADALET MÜFETTİŞİ	2	25	-	25
	ADALET MÜFETTİŞİ	3	10	-	10
TOPLAM			100		100

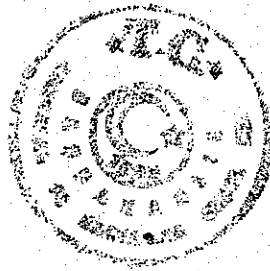

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : ADALET BAKANLIĞI
TEŞKİLÂTI : TAŞRA

(II) SAYILI CETVEL
İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLARIN
(MESLEK MENSUPLARI)

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
	HÂKİM VE SAVCI	2	250	-	250
	HÂKİM VE SAVCI	3	450	-	450
	HÂKİM VE SAVCI	4	450	-	450
	HÂKİM VE SAVCI	5	650	-	650
	HÂKİM VE SAVCI	6	450	-	450
	HÂKİM VE SAVCI	7	350	-	350
	HÂKİM VE SAVCI	8	400	-	400
	HÂKİM	2	150	-	150
	HÂKİM	3	150	-	150
	HÂKİM	4	150	-	150
	HÂKİM	5	150	-	150
	HÂKİM	6	150	-	150
	HÂKİM	7	125	-	125
	HÂKİM	8	125	-	125
		TOPLAM	4000		4000

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : ADALET BAKANLIĞI
TEŞKİLÂTI : TAŞRA

(1) SAYILI CETVEL
İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ	4	100	-	100
GİH	YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ	5	150	-	150
GİH	YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ	6	100	-	100
GİH	YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ	7	150	-	150
GİH	HÂKİM ADAYI	9	1000	-	1000
GİH	ZABIT KÂTİBİ	5	1000	-	1000
GİH	ZABIT KÂTİBİ	6	500	-	500
GİH	ZABIT KÂTİBİ	7	500	-	500
GİH	ZABIT KÂTİBİ	8	500	-	500
GİH	ZABIT KÂTİBİ	9	500	-	500
GİH	ZABIT KÂTİBİ	10	600	-	600
GİH	ZABIT KÂTİBİ	11	700	-	700
GİH	ZABIT KÂTİBİ	12	700	-	700
TOPLAM :			6500		6500

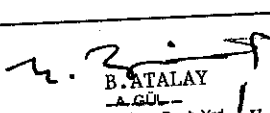
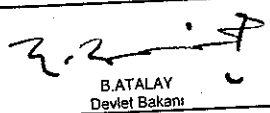
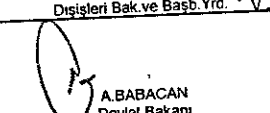
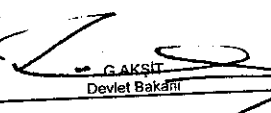
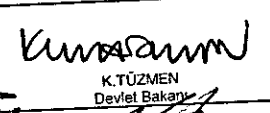
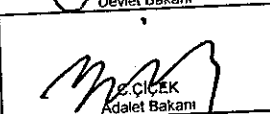
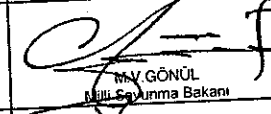
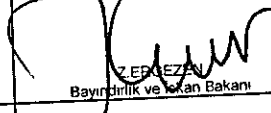
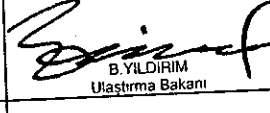
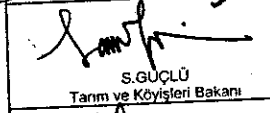
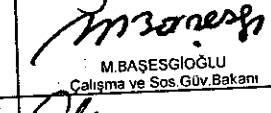
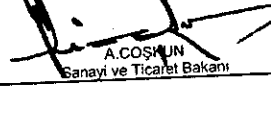
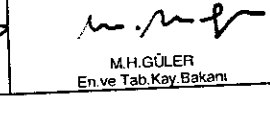
T/ 770

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 B. ATALAY A. GÜL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.	 A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ATALAY Devlet Bakanı
 A. BABACAN Devlet Bakanı	 M. AYDIN Devlet Bakanı	 G. AKSİT Devlet Bakanı	 K. TÖZMEN Devlet Bakanı
 E. ÇİÇEK Adalet Bakanı	 M. V. GÖNÜL Millî Savunma Bakanı	 A. AKSU İçişleri Bakanı	 K. UNAKITAN Maliye Bakanı
 H. ÇELİK Millî Eğitim Bakanı	 Z. ERGÜZ Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 S. GUÇLÜ Tarım ve Köylüleri Bakanı	 M. BAŞEĞİOĞLU Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	 A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. H. GÜLER En. ve Tab. Kay. Bakanı
 E. MUMCU Kültür ve Turizm Bakanı	 O. PEPE Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

101-266

1564